

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 573/2016-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. júla 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava, zastúpenej Fridrich Paľko, s. r. o., Grösslingová 4, Bratislava, v mene ktorej koná advokát doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., vedené pod spisovými značkami: Rvp 14012/2015, Rvp 14013/2015, Rvp 14014/2015, Rvp 14015/2015, Rvp 14016/2015, Rvp 14017/2015, Rvp 14018/2015, Rvp 14019/2015, Rvp 14020/2015, Rvp 14021/2015, Rvp 14022/2015, Rvp 14023/2015, Rvp 14024/2015, Rvp 14025/2015, Rvp 14026/2015, Rvp 14027/2015, Rvp 14028/2015, Rvp 14029/2015, Rvp 14030/2015, Rvp 14031/2015, Rvp 15890/2015, Rvp 15891/2015, Rvp 15892/2015, Rvp 15893/2015, Rvp 15894/2015, Rvp 15895/2015, Rvp 15896/2015, Rvp 15897/2015, Rvp 15898/2015, Rvp 15899/2015, Rvp 15900/2015, Rvp 15901/2015, Rvp 15902/2015, Rvp 15903/2015, Rvp 15904/2015, Rvp 15905/2015, Rvp 15906/2015, Rvp 15907/2015, Rvp 15908/2015, Rvp 15909/2015, Rvp 15910/2015, Rvp 15911/2015, Rvp 15912/2015, Rvp 15913/2015, Rvp 15914/2015, Rvp 15915/2015, Rvp 15916/2015, Rvp 15917/2015, Rvp 15918/2015, Rvp 15919/2015, Rvp 15920/2015, Rvp 15921/2015, Rvp 15922/2015, Rvp 15923/2015, Rvp 15924/2015, Rvp 15925/2015, Rvp 15926/2015, Rvp 15927/2015 a Rvp 15928/2015 vo veci namietaného porušenia jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uzneseniami

Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 19 Co 855/2013 z 21. októbra 2014 (Rvp 14012/2015), sp. zn. 17 Co 94/2015 z 29. apríla 2015 (Rvp 14013/2015), sp. zn. 17 Co 569/2014 z 25. marca 2015 (Rvp 14014/2015), sp. zn. 6 Co 797/2014 z 21. októbra 2014 (Rvp 14015/2015), sp. zn. 19 Co 554/2014 z 22. apríla 2015 (Rvp 14016/2015), sp. zn. 17 Co 506/2014 z 15. apríla 2015 (Rvp 14017/2015), sp. zn. 5 Co 81/2014 z 3. septembra 2014 (Rvp 14018/2015), sp. zn. 4 Co 121/2014 z 30. októbra 2014 (Rvp 14019/2015), sp. zn. 19 Co 608/2014 z 22. apríla 2015 (Rvp 14020/2015), sp. zn. 5 Co 419/2014 z 18. novembra 2014 (Rvp 14021/2015), sp. zn. 5 Co 104/2014 z 27. augusta 2014 (Rvp 14022/2015), sp. zn. 5 Co 19/2014 z 27. augusta 2014 (Rvp 14023/2015), sp. zn. 5 Co 322/2014 z 10. decembra 2014 (Rvp 14024/2015), sp. zn. 4 Co 191/2014 z 27. novembra 2014 (Rvp 14025/2015), sp. zn. 19 Co 152/2014 z 9. októbra 2014 (Rvp 14026/2015), sp. zn. 6 Co 876/2013 z 29. októbra 2014 (Rvp 14027/2015), sp. zn. 19 Co 179/2014 zo 4. decembra 2014 (Rvp 14028/2015), sp. zn. 16 Co 399/2013 zo 16. septembra 2014 (Rvp 14029/2015), sp. zn. 19 Co 544/2013 z 30. júla 2014 (Rvp 14030/2015), sp. zn. 16 Co 360/2013 zo 7. júla 2014 (Rvp 14031/2015), sp. zn. 4 Co 625/2014 z 25. marca 2015 (Rvp 15890/2015), sp. zn. 6 Co 550/2014 z 9. júna 2015 (Rvp 15891/2015), sp. zn. 17 Co 640/2014 z 26. mája 2015 (Rvp 15892/2015), sp. zn. 19 Co 347/2014 z 27. novembra 2014 (Rvp 15893/2015), sp. zn. 17 Co 280/2014 z 12. novembra 2014 (Rvp 15894/2015), sp. zn. 17 Co 648/2014 z 26. mája 2015 (Rvp 15895/2015), sp. zn. 4 Co 149/2014 zo 6. novembra 2014 (Rvp 15896/2015), sp. zn. 4 Co 795/2014 z 26. marca 2015 (Rvp 15897/2015), sp. zn. 5 Co 387/2014 z 26. mája 2015 (Rvp 15898/2015), sp. zn. 17 Co 650/2014 z 9. decembra 2015 (Rvp 15899/2015), sp. zn. 19 Co 362/2014 z 20. novembra 2014 (Rvp 15900/2015), sp. zn. 4 Co 483/2014 z 26. februára 2015 (Rvp 15901/2015), sp. zn. 19 Co 29/2014 zo 29. októbra 2014 (Rvp 15902/2015), sp. zn. 19 Co 548/2014 z 22. apríla 2015 (Rvp 15903/2015), sp. zn. 4 Co 577/2014 z 22. apríla 2015 (Rvp 15904/2015), sp. zn. 5 Co 22/2014 z 27. augusta 2014 (Rvp 15905/2015), sp. zn. 6 Co 476/2014 z 15. júla 2014 (Rvp 15906/2015), sp. zn. 5 Co 382/2014 z 25. marca 2015 (Rvp 15907/2015), sp. zn. 4 Co 570/2014 z 25. marca 2015 (Rvp 15908/2015), sp. zn. 5 Co 232/2014 z 8. októbra 2014 (Rvp 15909/2015), sp. zn. 17 Co 77/2014 z 24. septembra 2014 (Rvp 15910/2015), sp. zn. 5 Co 126/2014 z 24. septembra 2014 (Rvp 15911/2015), sp. zn. 4 Co 368/2014 zo 17. decembra 2014

(Rvp 15912/2015), sp. zn. 6 Co 552/2014 z 20. januára 2015 (Rvp 15913/2015), sp. zn. 17 Co 1055/2013 z 22. októbra 2014 (Rvp 15914/2015), sp. zn. 19 Co 122/2014 z 9. októbra 2014 (Rvp 15915/2015), sp. zn. 4 Co 29/2014 zo 16. októbra 2014 (Rvp 15916/2015), sp. zn. 4 Co 115/2014 zo 6. novembra 2014 (Rvp 15917/2015), sp. zn. 19 Co 350/2014 z 27. novembra 2014 (Rvp 15918/2015), sp. zn. 5 Co 243/2014 z 8. októbra 2014 (Rvp 15919/2015), sp. zn. 17 Co 719/2014 z 26. novembra 2014 (Rvp 15920/2015), sp. zn. 6 Co 13/2014 z 23. septembra 2014 (Rvp 15921/2015), sp. zn. 4 Co 917/2013 z 21. októbra 2014 (Rvp 15922/2015), sp. zn. 17 Co 852/2013 z 21. októbra 2014 (Rvp 15923/2015), sp. zn. 5 Co 218/2013 z 2. júla 2014 (Rvp 15924/2015), sp. zn. 16 Co 398/2013 zo 16. septembra 2014 (Rvp 15925/2015), sp. zn. 5 Co 222/2013 z 13. augusta 2014 (Rvp 15926/2015), sp. zn. 6 Co 946/2014 z 5. januára 2015 (Rvp 15927/2015), sp. zn. 6 Co 354/2014 z 15. júla 2014 (Rvp 15928/2015) a postupom, ktorý predchádzal ich vydaniu, a takto

r o z h o d o l :

1. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOSTĚ, s. r. o., vedené pod spisovými značkami: Rvp 14012/2015, Rvp 14013/2015, Rvp 14014/2015, Rvp 14015/2015, Rvp 14016/2015, Rvp 14017/2015, Rvp 14018/2015, Rvp 14019/2015, Rvp 14020/2015, Rvp 14021/2015, Rvp 14022/2015, Rvp 14023/2015, Rvp 14024/2015, Rvp 14025/2015, Rvp 14026/2015, Rvp 14027/2015, Rvp 14028/2015, Rvp 14029/2015, Rvp 14030/2015, Rvp 14031/2015, Rvp 15890/2015, Rvp 15891/2015, Rvp 15892/2015, Rvp 15893/2015, Rvp 15894/2015, Rvp 15895/2015, Rvp 15896/2015, Rvp 15897/2015, Rvp 15898/2015, Rvp 15899/2015, Rvp 15900/2015, Rvp 15901/2015, Rvp 15902/2015, Rvp 15903/2015, Rvp 15904/2015, Rvp 15905/2015, Rvp 15906/2015, Rvp 15907/2015, Rvp 15908/2015, Rvp 15909/2015, Rvp 15910/2015, Rvp 15911/2015, Rvp 15912/2015, Rvp 15913/2015, Rvp 15914/2015, Rvp 15915/2015, Rvp 15916/2015, Rvp 15917/2015, Rvp 15918/2015, Rvp 15919/2015, Rvp 15920/2015, Rvp 15921/2015, Rvp 15922/2015, Rvp 15923/2015, Rvp 15924/2015, Rvp 15925/2015, Rvp 15926/2015, Rvp 15927/2015 a Rvp 15928/2015 s p á j a na spoločné konanie, ktoré bude ďalej vedené pod sp. zn. Rvp 14012/2015.

2. Sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnené.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) boli 13. októbra 2015 a 3. decembra 2015 doručené sťažnosti obchodnej spoločnosti POHOTOVOŠŤ, s. r. o., Pribinova 25, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), vedené pod spisovými značkami: Rvp 14012/2015, Rvp 14013/2015, Rvp 14014/2015, Rvp 14015/2015, Rvp 14016/2015, Rvp 14017/2015, Rvp 14018/2015, Rvp 14019/2015, Rvp 14020/2015, Rvp 14021/2015, Rvp 14022/2015, Rvp 14023/2015, Rvp 14024/2015, Rvp 14025/2015, Rvp 14026/2015, Rvp 14027/2015, Rvp 14028/2015, Rvp 14029/2015, Rvp 14030/2015, Rvp 14031/2015, Rvp 15890/2015, Rvp 15891/2015, Rvp 15892/2015, Rvp 15893/2015, Rvp 15894/2015, Rvp 15895/2015, Rvp 15896/2015, Rvp 15897/2015, Rvp 15898/2015, Rvp 15899/2015, Rvp 15900/2015, Rvp 15901/2015, Rvp 15902/2015, Rvp 15903/2015, Rvp 15904/2015, Rvp 15905/2015, Rvp 15906/2015, Rvp 15907/2015, Rvp 15908/2015, Rvp 15909/2015, Rvp 15910/2015, Rvp 15911/2015, Rvp 15912/2015, Rvp 15913/2015, Rvp 15914/2015, Rvp 15915/2015, Rvp 15916/2015, Rvp 15917/2015, Rvp 15918/2015, Rvp 15919/2015, Rvp 15920/2015, Rvp 15921/2015, Rvp 15922/2015, Rvp 15923/2015, Rvp 15924/2015, Rvp 15925/2015, Rvp 15926/2015, Rvp 15927/2015 a Rvp 15928/2015, ktorými namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a práva podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) uzneseniami Krajského súdu v Trenčíne (ďalej len „krajský súd“) označenými v záhlaví tohto rozhodnutia (ďalej len „napadnuté uznesenia“).

Zo sťažností a z ich príloh vyplýva, že sťažovateľka vystupuje v postavení žalobcu v konaniach vedených Okresným súdom Trenčín, Okresným súdom Prievidza a Okresným

súdom Bánovce nad Bebravou (ďalej spolu len „okresné súdy“), predmetom ktorých je rozhodovanie o náhrade majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, ktorá mala byť spôsobená nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom okresných súdov, ktoré sú teda súčasne súdmi, ktoré sťažovateľke uvedenú škodu a nemajetkovú ujmu mali spôsobiť. Na základe uvedeného sťažovateľka očakávala, že dôjde k vylúčeniu jednotlivých okresných súdov a spory budú prikázané iným vecne príslušným okresným súdom v obvode krajského súdu.

Na základe skutočností uvedených sťažovateľkou v žalobných návrhoch okresné súdy svojimi uzneseniami špecifikovanými v sťažnostiach (ďalej spolu len „uznesenia okresných súdov“) zaviazali sťažovateľku na zaplatenie súdneho poplatku za vznesené námietky zaujatosti. Na základe odvolaní podaných sťažovateľkou, podstatou ktorých bolo jej tvrdenie, že námietky zaujatosti nepodala, krajský súd napadnutými uzneseniami potvrdil uznesenia okresných súdov ako vecne správne.

Sťažovateľka v predostretej argumentácii uviedla, že napadnutými uzneseniami krajský súd porušil ňou označené práva, keď:

„a) rozhodol nad rámec zverenej právomoci;

b) rozhodol bez návrhu na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný;

c) svoje rozhodnutie oprel o neexistujúce právne skutočnosti;

d) svoje rozhodnutie formuloval na základe nesprávneho právneho posúdenia veci a s použitím chybných aplikácií a interpretácií práva;

e) svojím rozhodnutím porušil bez uvedenia dôvodov ustálenú rozhodovaciu prax Najvyššieho súdu SR; a osobitne v spojení s porušením označených justičných práv porušil právo vlastníť majetok zaručené čl. 20 ods. 1 Ústavy SR, právo na pokojné užívanie majetku zaručené čl. 1 Protokolu č. 1 k Dohovoru, keď uložil sťažovateľovi povinnosť poskytnúť finančné plnenie štátu bez existencie práva štátu na takéto plnenie, čím nedôvodne znížil majetok sťažovateľa.“

Podľa sťažovateľky krajský súd napadnuté uznesenia založil na nesprávnom právnom posúdení návrhov podaných sťažovateľkou ako námietok zaujatosti, hoci tieto

podania neboli dostatočne určité a nespĺňali náležitosti námietky zaujatosti upravené v § 15a zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „OSP“). Napriek uvedenému okresné súdy aj krajský súd prejavy vôle sťažovateľky obsiahnuté v podaných žalobách vyhodnotili ako námietky zaujatosti.

Okrem toho sťažovateľka v sťažnostiach namieta, že aj keby v krajnom prípade bol jej prejav vôle vyhodnotený ako námietka zaujatosti, nemala v daných prípadoch platiť za jej podanie súdny poplatok, keďže už samotné konanie v merite veci je oslobodené od súdnych poplatkov (t. j. konanie o náhradu škody spôsobenú nesprávnym úradným postupom, pozn.), a teda podľa jej názoru aj všetky konania s ním súvisiace, teda aj námietkové konania by mali byť od súdnych poplatkov automaticky oslobodené.

Sťažovateľka v sťažnostiach tiež poukazuje na rozhodnutia iných všeobecných súdov, ktoré v skutkovo a právne zhodných veciach rozhodli odlišne a nevyhodnotili podania sťažovateľky ako námietky zaujatosti.

V nadväznosti na uvedené sťažovateľka žiada, aby ústavný súd o jej sťažnostiach rozhodol nálezmi, v ktorých vysloví porušenie jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy, práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými uzneseniami krajského súdu, zruší napadnuté uznesenia krajského súdu a veci vráti tomuto súdu na ďalšie konanie a prizná jej finančné zadosťučinenie, ako aj úhradu trov konania. Súčasne žiada ústavný súd o vydanie dočasných opatrení, ktorými rozhodne o odklade vykonateľnosti napadnutých uznesení krajského súdu.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými uzneseniami krajského súdu.

II.1 K spoločnému prerokovaniu vecí

Podľa § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde ak tento zákon neustanovuje inak a povaha veci to nevyklučuje, použijú sa na konanie pred ústavným súdom primerane ustanovenia Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

V zmysle § 166 ods. 1 CSP v záujme hospodárnosti konania súd spojí na spoločné konanie také veci, ktoré sa pred ním začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých strán. Zákon o ústavnom súde nemá osobitné ustanovenie o spojení vecí, avšak v súlade s citovaným § 31a ods. 1 zákona o ústavnom súde možno v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy použiť na prípadné spojenie vecí primerane § 166 ods. 1 CSP.

S prihliadnutím na obsah sťažností uvedených vo výrokovej časti tohto uznesenia, z ktorého je nepochybná právna a skutková súvislosť týchto sťažností, ako aj na totožnosť v osobe sťažovateľky a krajského súdu, proti ktorému tieto sťažnosti smerujú, rozhodol ústavný súd, uplatniac citované právne normy, tak, ako to je uvedené v bode I výroku tohto uznesenia.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutými uzneseniami krajského súdu

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú preto možno považovať sťažnosť, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Ústavný súd je súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Túto ochranu poskytuje aj základným právam účastníkov v konaní o ich veci pred súdmi (všeobecnými) alebo pred inými orgánmi Slovenskej republiky v prípadoch ustanovených zákonom. Tieto práva vyplývajú z ústavnoprosesných princípov konania pred uvedenými orgánmi (čl. 46 až čl. 50 ústavy) a patrí medzi ne aj právo každého na rozhodnutie jeho veci tým sudcom, ktorého určuje zákon.

Sťažovateľka zastáva názor, že krajský súd napadnutými uzneseniami, ktorými potvrdil uznesenia okresných súdov o uložení povinnosti zaplatiť súdny poplatok za podané

námietky zaujatosti, porušil ňou označené práva podľa čl. 46 ods. 1, čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu, pretože, ako vyplýva z jej písomných podaní v konaniach pred okresnými súdmi, ako aj z odvolaní proti prvostupňovým rozhodnutiam, sťažovateľka námietky zaujatosti podľa svojho tvrdenia nepodala.

Okresné sudy svojimi rozhodnutiami uložili sťažovateľke povinnosť zaplatiť súdny poplatok za námietku zaujatosti v sume 66 € podľa položky č. 17 písm. a) „*sadzobníka súdnych poplatkov zákona, tvoriaceho prílohu zákona č. 71/1992 Zb.*“. Proti týmto uzneseniam podala sťažovateľka odvolania, v ktorých tvrdila, že námietky zaujatosti nepodala, a okrem iného poukázala na skutočnosť: „... *v úvode svojej žaloby uviedol skutočnosti preukazujúce fakt, že inak vecne a miestne príslušný okresný súd nemôže vo veci konať, pretože jeho sudcovia sú z prejednávania veci vylúčení, keďže majú pomer k veci a k účastníkom konania a sú teda vo veci zaujatí (§ 14 OSP).*“

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je zásadne oprávnený preskúmavať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav veci a aké skutkové zistenia a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti takejto interpretácie a aplikácie s ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách (I. ÚS 13/00, m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/96, I. ÚS 4/00, I. ÚS 17/01).

Vo všeobecnosti úlohou súdnej ochrany ústavnosti poskytovanej ústavným súdom nie je chrániť občana pred skutkovými omylmi všeobecných súdov, ale chrániť ho pred takými zásahmi do jeho práv, ktoré sú z ústavného hľadiska neospravedlňiteľné a neudržateľné (I. ÚS 17/01). Z rozdelenia súdnej moci v ústave medzi ústavný súd a všeobecné sudy totiž vyplýva, že ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov (napr. I. ÚS 19/02).

Sťažovateľka svoje sťažnosti založila v podstatnom najmä na skutočnosti, že okresné sudy nesprávne posúdili jej žalobné návrhy, ktorých súčasťou boli aj upovedomenia o skutočnostiach týkajúcich sa okresných súdov, ktoré majú v jej právnych veciach rozhodovať a súčasne sú štátnymi orgánmi, ktoré svojím nesprávnym úradným postupom spôsobili sťažovateľke škodu, takže na základe týchto upovedomení podľa jej tvrdenia išlo o podania smerujúce k rozhodnutiu o prikázaní veci inému vecne príslušnému súdu podľa § 12 ods. 1 OSP z dôvodu, že sudcovia jednotlivých okresných súdov sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania vo veciach pre ich pomer k veciam a k účastníkom konania, pričom tieto podľa sťažovateľky nemožno posúdiť ako námietky zaujatosti pre nesplnenie náležitostí vyplývajúcich z § 15a OSP.

Podľa § 12 ods. 1 OSP ak nemôže príslušný súd o veci konať, pretože jeho sudcovia sú vylúčení (§ 14), musí byť vec prikázaná inému súdu toho istého stupňa.

Podľa § 14 ods. 1 OSP sudcovia sú vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Podľa § 15 OSP ak sa sudca dozvie o skutočnostiach, pre ktoré je vylúčený, oznámi to neodkladne predsedovi súdu...

Podľa § 12 ods. 2 OSP vec možno prikázať inému súdu toho istého stupňa aj z dôvodu vhodnosti.

Z citovaných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku vyplýva, že vec musí (nutná delegácia) alebo môže (vhodná delegácia) byť odňatá príslušnému súdu a prikázaná na ďalšie konanie a rozhodovanie inému súdu tohto istého stupňa, avšak v prípade nutnej delegácie, ktorej sa domáhala aj sťažovateľka (pozri jej odvolania, pozn.), tu musí byť splnená explicitná zákonná podmienka, a to, že príslušný súd nemôže vo veci konať, pretože jeho sudcovia sú vylúčení podľa § 14 OSP, t. j. ak je tu pochybnosť o nezaujatosti sudcov

príslušného súdu. Pochybnosť o nezaujatosti sudcu môže byť uplatnená buď účastníkmi konania (§ 15a OSP), alebo samotným zákonným sudcom (§ 15 OSP).

V posudzovaných veciach sa sťažovateľka domáhala delegácie jej vecí na iné ako príslušné okresné súdy, t. j. domáhala sa odňatia jej vecí z prerokovania okresnými súdmi z dôvodu „nutnosti, a nie vhodnosti“, t. j. z dôvodu, že sú tu pochybnosti o nezaujatosti sudcov jednotlivých okresných súdov. Keďže sudcovia týchto súdov sami svoju nezaujatosť nespochybnili (§ 15 OSP), okresné súdy a následne sa s tým stotožniac aj krajský súd, vyhodnotili skutočnosti uvádzané sťažovateľkou už v jej žalobách ako ňou uplatnenú námietku zaujatosti (§ 15a OSP), ktorej podanie podlieha poplatkovej povinnosti podľa položky č. 17a sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý je prílohou zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych poplatkoch“).

Krajský súd v napadnutých uzneseniach okrem iného poukázal „na názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovený v uznesení zo dňa 11. 3. 2013 v konaní sp. zn. 3 Cdo 102/2013, že v prípade osobitného finančno-právneho (poplatkového) vzťahu medzi poplatníkom a štátom, nie je úlohou súdu prerokovať určitú vec žalobcu a žalovaného, ale posúdiť, či nastala skutočnosť, s ktorou je zo zákona spojený vznik povinnosti zaplatiť súdny poplatok. Odvolací súd sa stotožňuje s týmto názorom, a preto za správne považuje aj posúdenie otázky súdom prvého stupňa, že žalobcovi vznikla poplatková povinnosť za námietku zaujatosti.

K tvrdeniu žalobcu, že v konaní rozhodoval vylúčený sudca, odvolací súd poukazuje na závery Najvyššieho súdu Slovenskej republiky vyslovené vo viacerých rozhodnutiach, napríklad v uznesení zo dňa 31. 5. 2010 sp. zn. 3 Nc 14/2010, že dôvod na vylúčenie sudcu (§ 14 ods. 1 O. s. p.) nezakladá sama skutočnosť, že sudca má prejednať a rozhodnúť vec, v ktorej je žalovaným súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnictvo;... dôvodom na vylúčenie sudcu nie je bez ďalšieho ani to, že vykonáva súdnictvo na súde, ktorý údajne (podľa tvrdenia žalobcu) svojím nesprávnym úradným postupom v inej právnej veci založil zodpovednosť žalovaného za majetkovú a nemajetkovú ujmu v zmysle zákona č. 514/2003

Z. z. S týmto názorom sa odvolací súd stotožňuje, preto túto odvoláciu námietku žalobcu považuje za nedôvodnú.“

V konkrétnych okolnostiach posudzovaných vecí sú odôvodnenia napádaných uznesení krajského súdu podľa názoru ústavného súdu zrozumiteľné a z ústavného hľadiska akceptovateľné. Krajský súd, ktorý tvrdenia uvádzané sťažovateľkou vyhodnotil tak, že v okolnostiach posudzovaných vecí išlo o námietku zaujatosti, vec ústavne akceptovateľným spôsobom právne posúdil podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku a zákona o súdnych poplatkoch, pričom miera interpretácie a aplikácie do úvahy prichádzajúcich ustanovení Občianskeho súdneho poriadku nevybočuje z limitov základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. dohovoru. Skutočnosť, že všeobecné súdy neakceptovali sťažovateľkinu interpretáciu dotknutých ustanovení Občianskeho súdneho poriadku, ešte sama osebe nezakladá porušenie sťažovateľkou označených práv. Z pohľadu ústavného súdu je podstatné to, či krajský súd ústavne akceptovateľným spôsobom interpretoval a aplikoval na veci vzťahujúce sa ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku a zákona o súdnych poplatkoch.

Obdobne nie je žiadny dôvod na prehodnocovanie námietok sťažovateľky, ktoré súvisia s tým, že nemal byť vyrubený súdny poplatok za námietku zaujatosti v tom-ktorom prípade, pretože, ako už ústavný súd aj v minulosti konštatoval (napr. II. ÚS 124/2011), vecné oslobodenie občianskeho súdneho konania od súdneho poplatku podľa § 4 ods. 1 zákona o súdnych poplatkoch nemá automaticky za následok aj oslobodenie od súdneho poplatku za v tomto konaní vznesenú námietku zaujatosti, na čo v napádaných uzneseniach poukazuje aj samotný krajský súd.

V súvislosti s námietkami sťažovateľky, podľa ktorých iné súdy rozhodovali v jej obdobných veciach odlišne ako krajský súd, ústavný súd poukazuje na svoj ustálený právny názor, podľa ktorého právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v rozhodnutiach vo veci samej nemajú charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky. Na tomto závere nič nemení skutočnosť, že

protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06).

Z rozsudku Európskeho súdu pre ľudské práva *Beian v. Rumunsko* (č. 1) zo 6. 12. 2007 vyplýva, že rozdielna judikatúra v skutkovo rovnakých, prípadne podobných veciach je prirodzenou súčasťou vnútroštátneho súdneho systému (v zásade každého súdneho systému, ktorý nie je založený na precedensoch ako prameňoch práva). K rozdielnej judikatúre prirodzene dochádza aj na úrovni najvyššej súdnej inštitúcie. Z hľadiska princípu právnej istoty je ale dôležité, aby najvyššia súdna inštitúcia pôsobila ako regulátor konfliktov judikatúry a aby uplatňovala mechanizmus, ktorý zjednotí rozdielne právne názory súdov v skutkovo rovnakých alebo podobných veciach.

Ústavný súd vo vzťahu k tejto námietke sťažovateľky považuje za potrebné zopakovať svoj ustálený právny názor, podľa ktorého mu neprislúcha zjednocovať in abstracto judikatúru všeobecných súdov, a suplovať tak poslanie, ktoré zákon č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov [§ 8 ods. 3, § 20 ods. 1 písm. b), § 21, § 22 a § 23 ods. 1 písm. b)] zveruje práve Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), resp. jeho plénu a kolégiám, keď mu okrem iných priznáva aj právomoc zaujímať stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov (m. m. I. ÚS 17/01, IV. ÚS 267/05). Práve plénum a kolégiá najvyššieho súdu sú oprávnené odstraňovať nejednotnosť výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov tak, aby sa chránili okrem iného aj legitímne očakávania účastníkov súdnych konaní. Ústavný súd však vzhľadom na to, že nie je súčasťou systému všeobecného súdnictva, môže zasahovať do výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov všeobecnými súdmi len v prípadoch, keď sa ich výklad vyznačuje svojvôľou a zjavnou neodôvodnenosťou do tej miery, že to má za následok porušenie základného práva alebo slobody. Keďže ale ústavný súd v prípade napadnutých uznesení prejav svojvôle, resp. zjavnej neodôvodnenosti nezistil, nepovažoval argumentáciu sťažovateľky za spôsobilú na to, aby len na jej základe bolo možné tieto rozhodnutia hodnotiť ako ústavne neakceptovateľné a neudržateľné.

Vzhľadom na uvedené dospel ústavný súd k záveru, že napadnuté uznesenia krajského súdu ako odvolacieho súdu sú ústavne akceptovateľné a ich odôvodnenie je dostatočné, nevybočujúce z limitov čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru. To, že sťažovateľka sa s názorom krajského súdu nestotožňuje, neznamená, že došlo aj k porušeniu označených práv podľa ústavy a dohovoru. Z týchto dôvodov ústavný súd sťažnosti sťažovateľky v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnené (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde).

II.3 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu napadnutými uzneseniami krajského súdu

Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastniť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu.

Podľa čl. 1 dodatkového protokolu každá fyzická osoba alebo právnická osoba má právo pokojne užívať svoj majetok. Nikoho nemožno zbaviť jeho majetku s výnimkou verejného záujmu a za podmienok, ktoré ustanovuje zákon a všeobecné zásady medzinárodného práva. Toto ustanovenie však nebráni právu štátu prijímať zákony, ktoré považuje za nevyhnutné, aby upravil užívanie majetku v súlade so všeobecným záujmom alebo zabezpečil platenie daní alebo iných poplatkov alebo pokút.

Ústavný súd po preskúmaní napadnutých uznesení dospel k záveru, že z ich odôvodnení nemožno vyvodit' nič, čo by signalizovalo, že by mohlo dôjsť k neprípustnému zásahu do základného práva vlastniť majetok podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a do práva na ochranu majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu, keďže krajský súd v posudzovaných prípadoch ústavne konformným spôsobom interpretoval a aplikoval príslušné právne normy.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že medzi napadnutými uzneseniami krajského súdu a základným právom podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a právom podľa čl. 1 dodatkového protokolu neexistuje taká príčinná súvislosť, ktorá by zakladala možnosť

vysloviť porušenie týchto práv po prijatí sťažností na ďalšie konanie, v dôsledku čoho pri predbežnom prerokovaní sťažností sťažovateľky ich aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnené podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Keďže sťažnosti boli odmietnuté ako celok, bolo preto už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uvedenými v sťažnostiach (napr. návrhom na odklad vykonateľnosti napádaných rozhodnutí).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. júla 2016